

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 28. juni 2017

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 854 (MOF alm. del) stillet 20. juni 2017 efter ønske fra Pia Olsen Dyhr (SF).

Spørgsmål nr. 854

"Hvad kan ministeren oplyse om status for indsatsen for at få farlige stoffer ud af forbrugerprodukter jf. generationsmålet for kemikalier (Nordsøkonferencen 1995; Vandrammedirektivet 2000) som de nordiske lande har adopteret som mål for farlige stoffer i forbrugerprodukter og hvilke kvantificerbare reduktioner i indholdet af CMR-stoffer (kræftfremkaldende, mutagene, reproduktionstoksiske, herunder hormonforstyrrende) i forbrugerprodukter er opnået hidtil nu og hvilke forventes gennemført senest i 2020, som er generationsmålets mållår?"

Svar

Generationsmålet blev første gang vedtaget på Nordsøkonferencen i 1995 og sidenhen bekræftet af bl.a. HELCOM, OSPAR og Vandrammedirektivet, og havde således fra starten til formål at beskytte havmiljøet. Sidenhen blev det udvidet f.eks. i den danske regeringsstrategi fra 2001 til at omfatte produkter på markedet, som indeholder kemikalier med stærkt problematiske sundheds- og miljøeffekter. Både i OSPAR, HELCOM og EU's udmøntning af generationsmålet har man kvalificeret hvilke stoffer der er omfattet, således at det er stoffer, der både er svært nedbrydelige, bioakkumulerende og enten svært giftige i miljøet eller regnes for særligt problematiske for mennesker (CMR stoffer).

I den forbindelse kan jeg oplyse, at Danmark igennem en lang årrække har haft og stadig har en stærk og målrettet indsats for at indhente viden om anvendelsen af kemiske stoffer med stærkt problematiske sundheds- eller miljøeffekter i forbrugerprodukter og begrænse dem, hvis der er behov for en begrænsning. Desuden er CMR-stoffer i dag strengt reguleret i kemiske forbrugerprodukter.

CMR-stoffer er generelt forbudt i kemiske blandinger, der sælges til private; f.eks. vaskepulver, maling og lim. Herudover er alle CMR-stoffer begrænset i legetøj og kosmetik, og der er forslag om at forbyde en lang række CMR-stoffer i tekstiler. Udover disse generelle begrænsninger på CMR-stoffer er andre specifikke problematiske CMR-stoffer reguleret i forbrugerprodukter. Her kan bl.a. nævnes bly i smykker, legetøj og andre produkter som børn kan forventes at putte i munden, bisphenol A i legetøj og papir til kvitteringer og ftalater i legetøj og småbørnsartikler.

Danmark arbejder aktivt for at begrænse CMR-stoffer yderligere. Det gøres bl.a. ved, at Danmark i sit indspil til EU's såkaldte "Refit" af kemikalierereguleringer har lagt særlig vægt på, at CMR-stoffer generelt bør begrænses i alle forbrugerprodukter til børn.

Herudover har Danmark siden 2001 systematisk undersøgt problematiske kemiske stoffer i forbrugerprodukter og foretaget risikovurderinger af stofferne, hvis de er identificeret. Det har bl.a.

ført til input til EU-begrænsning af f.eks. krom VI i lædervarer, samt informationskampagner til forbrugere og gode råd som formidles via Miljøstyrelsens hjemmeside.

Som en del af arbejdet med at håndtere stoffer, som er omfattet af generationsmålet, kan også nævnes arbejdet med Listen over Uønskede Stoffer, hvor 40 stofgrupper er gennemgået. Status for hver enkelt af de 40 stofgrupper kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside <http://mst.dk/virksomhed-myndighed/kemikalier/fokus-paa-saerlige-stoffer/listen-over-uoenskede-stoffer/status-for-lous/>.

Kemikalieinspektionen kontrollerer for indhold af de ovenstående forbudte stoffer i forbrugerprodukter. Det kan dog ikke kvantificeres om indholdet af CMR-stoffer og hormonforstyrrende stoffer er reduceret, men kontrollen kan give en indikation af hvorvidt de forbudte stoffer findes i forbrugerprodukter. Miljøstyrelsens kontroller og undersøgelser af ikke regulerede stoffer i forbrugerprodukter viser, at der kun i meget sjældne tilfælde er produkter, som alene giver anledning til bekymring på grund af en for høj eksponering af f.eks. CMR-stoffer.

Endelig yder Danmark en målrettet og konsistent indsats for at få nedbragt anvendelsen af skadelige stoffer internationalt. Det spænder fra en aktiv indsats i EU i forhold til både generel regulering og i forhold til specifikke produktgrupper som kosmetik og legetøj, til en global indsats med øget regulering under internationale konventioner, især Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte, og senest Minamatakonventionen om kviksølv.

Danmark har også målrettet arbejdet for globale målsætninger og indsatser til at nedbringe kemikalietrykket, især i forhold til verdensstopmøder. Det omfatter Verdenstopmødet i Johannesburg i 2002, hvor man vedtog 2002 målsætningen for sikker håndtering af kemikalier, og vedtagelsen af SAICM - den Strategiske tilgang til international kemikaliehåndtering - som blev etableret til implementering. Under SAICM har Danmark i de senere år været med til at sikre fokus på hormonforstyrrende stoffer og kemikalier i produkter. Senest har Danmark arbejdet målrettet for at sikre, at kemikaliehåndtering og sundhedseffekter af eksponering fra kemikalier kom til at indgå i de nyligt vedtagne globale Verdensmål, hvor særligt 2 delmål, nemlig delmål 3.9 under sundhedsmålet, og delmål 12.4 under mål 12 om bæredygtig forbrug og produktion, vedrører kemikalier.

Esben Lunde Larsen

/

Claus Torp